

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Gž 42/05
01.02.2006. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Vojimira Cvijovića, predsednika veća, Milomira Nikolića i Branislave Apostolović, članova veća, u parnici tužilaca AA i BB, čiji je punomoćnik BV, advokat, protiv tuženog "VV", čiji je punomoćnik BV, adv., radi zaštite autorskog prava naknade štete, odlučujući o žalbi tuženog, izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Beogradu P.3/2001-03 od 1.7.2004. godine, u sednici održanoj 1.2.2006. godine, doneo je

P R E S U D U

USVAJA SE žalba tuženog, pa se PREINAČUJE presuda Okružnog suda u Beogradu P.3/2001-03 od 1.7.2004. godine u delu o kamati, tako što se ODBIJA zahtev za isplatu kamate za period od podnošenja tužbe do 22.9.2003. godine, a u preostalom delu žalba tuženog se ODBIJA kao neosnovana i POTVRĐUJE prvostepena presuda.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Okružnog suda u Beogradu P.3/2001-03 od 1.7.2004. godine, stavom prvim izreke usvojen je tužbeni zahtev tužilaca pa je utvrđeno da su tužioci u jednakim delovima koautori, interpretatori i proizvođači fonograma na preradama i pesama snimljenih na fonogramu CD br.2002 pod nazivom "GG". Stavom drugim izreke utvrđeno je da je tuženi povredio autorska imovinska prava interpretatora i proizvođača fonograma neovlašćenim stavljanjem u promet piratskog izdanja fonograma CD kataloški broj SOKOJ-a 7002 pod nazivom "GG", bez dozvole nosilaca ovih prava i to na prodajnim mestima tuženog u Beogradu u Ulici Knez Mihajlovoj ispred broja 5 i na Terazijama ispred broja 15-23 u periodu od 1.1.2000. godine do 31.1.2001. godine. Stavom trećim izreke zabranjeno je tuženom da ubuduće stavlja u promet piratsko izdanje fonograma "GG" bez saglasnosti tužilaca. Stavom četvrtim izreke obavezan je tuženi da tužiocima na ime naknade materijalne štete zbog neovlašćenog stavljanja u promet piratskog izdanja navedenog fonograma isplati na jednake delove iznos od ukupno 60.000,00 dinara sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe 16.1.2001. godine pa do isplate. Stavom petim izreke tužba je povučena u delu tužbenog zahteva kojim je tražena naknada nematerijalne štete. Stavom šestim izreke obavezan je tuženi da tužiocima naknadi troškove postupka u iznosu od 86.000,00 dinara.

Protiv navedene presude tuženi je blagovremeno izjavio žalbu iz svih zakonom predviđenih razloga.

Tužilac je podneo odgovor na žalbu tuženog.

Ispitujući pobijanu presudu u smislu čl.365. ZPP, Vrhovni sud Srbije je našao da je žalba tuženog delimično osnovana.

U provedenom postupku nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. ZPP, na koju drugostepeni sud pazi po službenoj dužnosti. Pobijana presuda sadrži jasne i potpune razloge o odlučnim činjenicama, pa nisu osnovani ni žalbeni navodi tuženog o učinjenoj bitno povredi odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.2. tač.14. ZPP.

Nema ni bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl.354. st.1. a u vezi čl.7. i 8. ZPP, jer je sud utvrdio sve sporne činjenice od kojih zavisi osnovanost zahteva i na osnovu savesne i brižljive ocene svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno kao i na osnovu rezultata celokupnog postupka doneo pravilnu i zakonitu odluku.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizilazi da su tužioci koautori prerada pesama narodnog stvaralaštva, interpretatori i proizvođači fonograma na preradama svih ovih pesama snimljenih na fonogramu CD br.7002, da su oni izdali album pod nazivom "GG" u mesecu januaru 1999. godine, da je tuženi neovlašćeno stavio u promet piratska izdanja fonograma CD kataloškog broja sokoja 7002 pod nazivom "GG" bez dozvole nosilaca ovih prava i to na prodajnim mestima tuženog u Beogradu, u Ulici Knez Mihajlovoj ispred broja 5 i na Terazijama ispred broja 15 - 23 u periodu od 1.1.2001. godine do 31.1.2001. godine. Utvrđena je razlika između originalnog i piratskog izdanja CD "GG" koje se razlikuje i po omotu, tako što je originalni CD u luksuznom izdanju sa celofanskim omotom i unutrašnjim materijalom sa tekstovima pesama, originalno izdanje CD je koštalo 450 dinara a piratsko izdanje 300 dinara. Nalazom i mišljenjem sudskog veštaka DD od 23.9.2003. godine utvrđeno je da je došlo do pada u prodaji originalnih primeraka spornog CD sa dinamikom od 4,8 puta za sporni period, odnosno da je u ovom periodu prodato manje 1.140 primeraka, čime su tužiocima umanjeni prihodi u iznosu od 68.598,00 dinara. Nakon što je veštak dao svoj nalaz i mišljenje sa obračunom tužioci su precizirali svoj tužbeni zahtev na iznos od 60.000,00 dinara.

Na pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje pravilno je prvostepeni sud primenio materijalno pravo kada je

usvojio tužbeni zahtev tužilaca i utvrdio da su tužioci u jednakim delovima koautori, interpretatori i proizvođači fonograma na preradama pesama snimljenih na fonogramu CD br.2002 pod nazivom "GG", da su tuženi neovlašćenim stavljanjem u promet piratskog izdanja fonograma CD bez dozvole nosilaca ovih prava i to na prodajnim mestima tuženih u Beogradu u Ulici Knez Mihajlovoj ispred broja 5 i na Terazijama ispred broja 15 - 23 u periodu od 1.1. 2000. do 31.1.2001. godine povredili imovinska autorska prava tužilaca, kada su zabranili tuženom da ubuduće stavlja u promet piratsko izdanje fonograma bez saglasnosti tužilaca, i kada su obavezali tuženog da tužiocima na ime naknade materijalne štete koju su pretrpeli zbog neovlašćenog stavljanja u promet piratskog izdanja isplati na jednake delove iznos od ukupno 60.000,00 dinara, u smislu čl.19. i 20. Zakona o autorskim i srodnim pravima ("Službeni list SRJ" br.24/98) a u vezi čl.154. i 155. Zakona o obligacionim odnosima.

Odredbom čl.19. Zakona o autorskim i srodnim pravima propisano je da autor ima pravo na ekonomsko iskorišćavanje svoga dela, kao i dela koje je nastalo preradom njegovog dela, s tim da za svako iskorišćavanje autorskog dela od strane drugog lica autoru pripada naknada ako ovim zakonom ili ugovorom nije drukčije određeno. Odredbom čl.20. istog zakona propisano je da autor ima isključivo pravo da drugome zabrani ili dozvoli i beleženje svog dela na telesni nosač (papir magnetna traka, vinilni disk, kompakt disk, filmsku traku, kasetu i sl.) i umnožavanje primeraka svoga dela, stavljanje u promet primeraka svoga dela.

Odredbom čl.154. Zakona o obligacionim odnosima propisano je da ko drugome prouzrokuje štetu ima je nadoknaditi ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivice, a odredbom čl.155. Zakona o obligacionim odnosima definisana je šteta kao umanjeње sredstava i imovine (obična šteta, sprečavanje njihovog povećanja, izmakla korist).

Imajući u vidu citirane zakonske odredbe kao i činjenicu da je u postupku utvrđeno da su tužioci koautori, interpretatori i proizvođači fonograma na preradama pesama, da imaju pravo na ekonomsko iskorišćavanje svoga dela, da je tuženi na svojim prodajnim mestima prodavao neovlašćeno "piratsko izdanje" fonograma CD br.7002 pod nazivom "GG" bez dozvole tužilaca, da su time povredili imovinska autorska prava tužilaca koja se ogledaju u izmakloj dobiti tužilaca, da tuženi nije dokazao da je šteta nastala bez njegove krivice, to je pobijana odluka pravilna i zakonita.

Međutim, osnovano se žalbom tuženog ističe da je prvostepeni sud pogrešno primenio materijalno pravo kada je dosudio zakonsku zateznu kamatu počev od 16.1.2001. godine kao dana podnošenja tužbe, jer su tužioci tek nakon nalaza i mišljenja veštaka koje je sud u potpunosti prihvatio uredili svoj tužbeni zahtev i opredelili ga na iznos od 60.000,00 dinara. S toga je prvostepeni sud trebao dosuditi kamatu od dana kada je utvrđena visina štete koju su tužioci pretrpeli neovlašćenim stavljanjem u promet piratskog izdanja svog diska, što je utvrđeno veštačenjem od 23.9.2003. godine, pa tužiocima ne pripada kamata od podnošenja tužbe pa do 22.9.2003. godine.

Sa iznetih razloga, Vrhovni sud je na osnovu čl.373. st.1. tač.4. ZPP delimično usvojio žalbu tuženog i prvostepenu presudu preinačio kao u izreci pod jedan i odbio zahtev tužioca za kamatu za period od podnošenja tužbe do 22.9.2003. godine, a u ostalom delu na osnovu čl.366. ZPP, odbio žalbu kao neosnovanu i potvrdio prvostepenu presudu.

Prema odredbi čl.491. st.1. ZPP ("Službeni glasnik RS" br.125/04 koji je stupio na snagu 23.2.2005. godine), Vrhovni sud je odlučujući o žalbi tuženog primenio odredbe ZPP koje su važile do stupanja na snagu navedenog zakona.

Predsednik veća - sudija

Vojimir Cvijović, s.r.

Za tačnost otpravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

dm